

Tisková zpráva

Hodnocení stavu životního prostředí – červenec 2021

- ⊙ O informace týkající se životního prostředí v ČR se zajímají necelé dvě třetiny (65 %) české veřejnosti, oproti tomu 34 % dotázaných se o tyto informace nezajímá.
- ⊙ Mínění české veřejnosti v otázce hodnocení dostatku či nedostatku informací o stavu životního prostředí v ČR není jednoznačné, neboť téměř statisticky srovnatelný podíl dotázaných zastává názor, že těchto informací je dostatek (49 %) i nedostatek (45 %).
- ⊙ Z hlediska stavu životního prostředí lépe hodnotí respondenti životní prostředí v místě svého bydliště (76 %) oproti celkovému stavu v ČR (69 %).
- ⊙ Spokojenost se stavem životního prostředí v místě svého bydliště vyjadřují častěji lidé starší 60 let, ti, kteří žijí v obcích a městech s 800 až 14 999 obyvateli a lidé žijící v Libereckém, Královéhradeckém a Jihočeském kraji. Více nespokojeni jsou naopak obyvatelé Moravskoslezského kraje.
- ⊙ Spokojenost se stavem životního prostředí v celé ČR stoupá s rostoucí životní úrovní domácnosti a se spokojeností s vlastním životem. Vyšší spokojenost vyjadřují i obyvatelé Libereckého kraje a lidé žijící ve městech s 5 až 15 tisíci obyvateli. Více nespokojeni se stavem životního prostředí v ČR jsou naopak obyvatelé Pardubického a Královéhradeckého kraje.
- ⊙ Nejvíce jsou lidé v místě svého bydliště spokojeni s dostupností volné přírody (spokojeno 86 %, nespokojeno 14 %) a kvalitou pitné vody (spokojeno 82 %, nespokojeno 17 %), nejméně naopak s hustotou silničního provozu (spokojeno 37 %, nespokojeno 62 %).

Zpracovala:
Radka Hanzlová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v .v. i.
Tel.: 210 310 587; e-mail: radka.hanzlova@soc.cas.cz

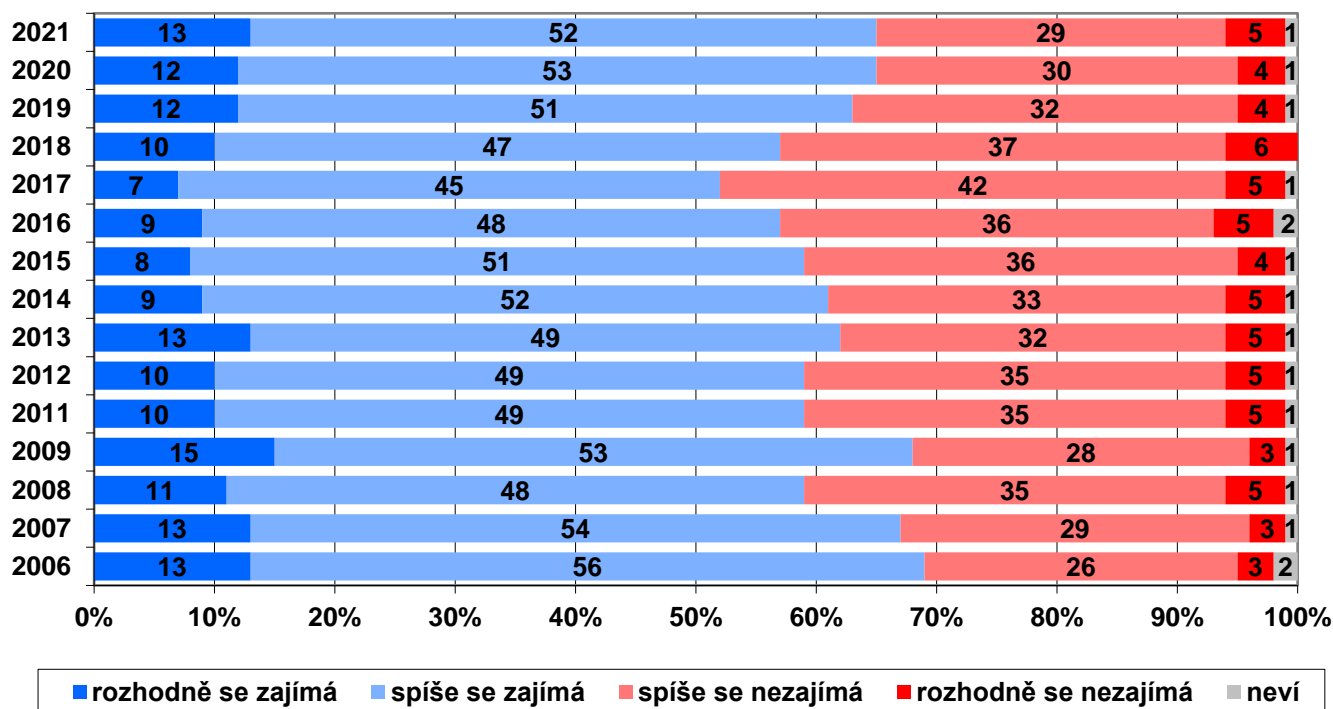

V rámci červencového šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR zabývalo problematikou životního prostředí. Respondenti byli dotazováni na to, jak jsou spokojeni či nespokojeni se stavem životního prostředí v České republice a v místě svého bydliště, kde kromě celkového stavu hodnotili i některé konkrétní oblasti životního prostředí (např. čistotu ovzduší, kvalitu pitné vody, hustotu silničního provozu či úroveň světelného znečištění). Šetření dále zjišťovalo, zda se lidé zajímají či nezajímají o informace týkající se životního prostředí v ČR a zda je považují za dostatečné či nedostatečné.

Ze současného šetření vyplývá, že o informace týkající se životního prostředí v ČR se zajímají necelé dvě třetiny české veřejnosti (65 %, z toho 52 % se „spíše zajímá“ a 13 % se „rozhodně zajímá“). Oproti tomu 34 % dotázaných uvedlo, že se o tyto informace nezajímá, když 29 % z nich se „spíše nezajímá“ a 5 % se „rozhodně nezajímá“. V porovnání s minulým šetřením z června 2020 se výsledky statisticky významně nezměnily. Z delší časové perspektivy (viz graf 1) však od roku 2017, kdy byl podíl těch, kdo se o informace týkající se životního prostředí v ČR zajímají, nejnižší, postupně roste jejich podíl na jednu z nejvyšších hodnot za celé sledované období, tedy od roku 2006. Aktuálně naměřené hodnoty jsou mimo rok 2020 dále srovnatelné s roky 2019, 2013, 2009 a 2007, statisticky významně vyšší hodnoty pak byly zjištěny pouze v roce 2006.

Z hlediska sociodemografických charakteristik se zájem o životní prostředí v ČR zvyšuje s rostoucím vzděláním, zvyšující se spokojeností s vlastním životem a lepším hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti. Z hlediska věku se o informace týkající se životního prostředí nejvíce zajímají lidé ve věkové skupině 20 až 29 let.

Graf 1: Zájem o informace týkající se životního prostředí v ČR¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 6. – 11. 7. 2021, 904 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

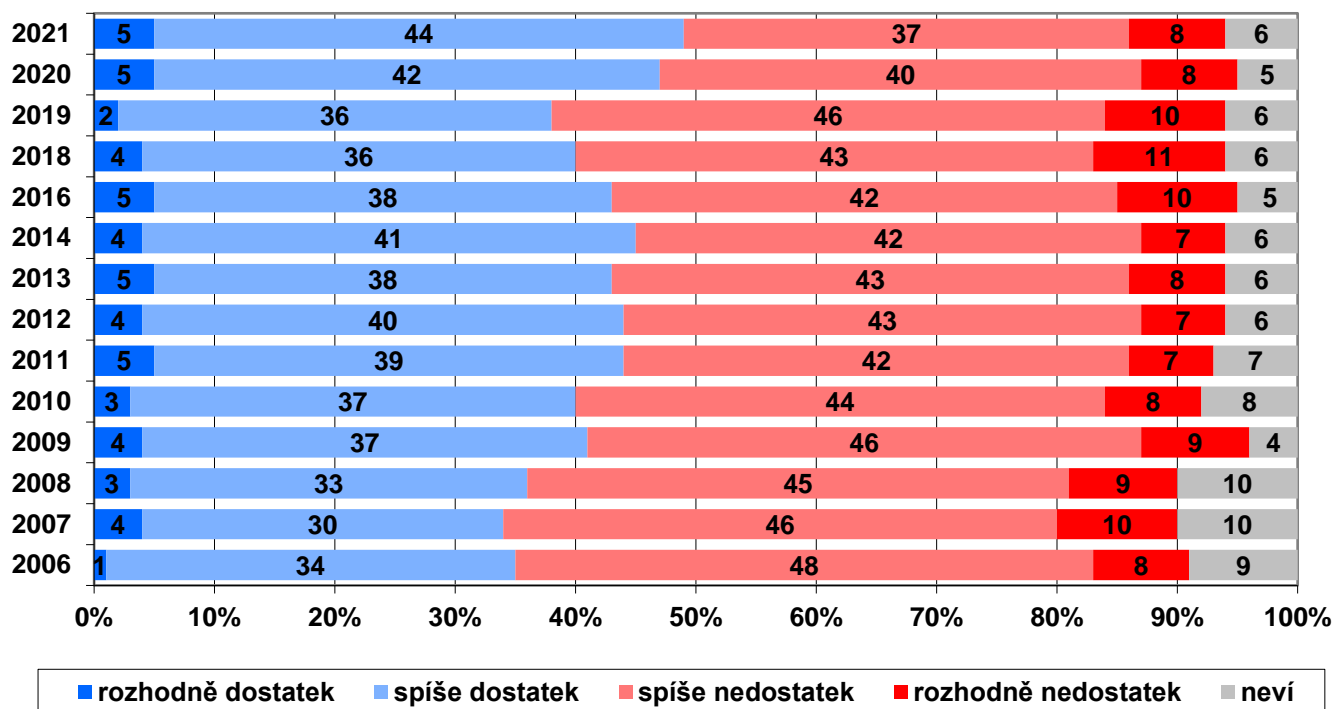
Pokud jde o hodnocení dostatku či nedostatku informací o stavu životního prostředí v ČR (graf 2), mínění české veřejnosti v této otázce není jednoznačné, neboť statisticky téměř srovnatelný podíl dotázaných zastává názor, že těchto informací je dostatek (49 %, z toho 44 % spíše a 5 % rozhodně) i nedostatek (45 %, z toho 37 % spíše a 8 % rozhodně). Zbývajících 6 % dotázaných nedokázalo jasně odpovědět a zvolilo variantu „nevím“.

V porovnání s předchozím šetřením z června 2020 nedošlo k žádným statisticky významným změnám, nicméně aktuální pocit dostatku mírně vzrostl na dosud nejvyšší hodnotu od počátku měření, tj. v roce 2006. V aktuálním šetření bylo rovněž dosaženo nejnižší hodnoty v případě hodnocení nedostatku informací.

Z hlediska sociodemografických charakteristik, podobně jako v předcházející otázce, hodnocení dostatku informací roste se stoupajícím vzděláním, zvyšující se spokojeností s vlastním životem a lepším hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti. Informace jako dostatečné častěji hodnotí i lidé ve věku 20 až 44 let.

¹ Znění otázky: „Zajímáte se o informace týkající se životního prostředí v České republice?“ Možnosti odpovědí: rozhodně se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, rozhodně se nezajímáte.

Graf 2: Hodnocení dostatku informací o stavu životního prostředí v ČR²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 6. – 11. 7. 2021, 904 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Spíše pro zajímavost v této souvislosti uvádíme tabulku, která kombinuje obě výše uvedené otázky a která dokládá jejich logickou provázanost, ale nejen tu. Jednoduše můžeme shrnout, že ti, kteří se o informace o životním prostředí zajímají, častěji uvádějí, že mají dostatek informací, a naopak ti, kteří se o tyto informace nezajímají, jich mají nedostatek (to může být vnímáno nejen jako sebekritické přiznání, ale i obecně jako nedostatek informací). Nicméně i významná část respondentů, kteří se zajímají, pociťuje určitý nedostatek – konkrétně 30 % mezi těmi, kteří se „rozhodně zajímají“ a dokonce 40 % mezi těmi, kteří se „spíše zajímají“.

Tabulka 1: Dostatečnost informací podle míry zájmu o informace (řádková %)

	Rozhodně dostatek	Spíše dostatek	Spíše nedostatek	Rozhodně nedostatek	Neví	Celkem
Rozhodně zajímá	14	54	17	13	2	100
Spíše zajímá	4	51	35	5	5	100
Spíše nezajímá	1	33	50	9	7	100
Rozhodně nezajímá	7	19	27	26	21	100

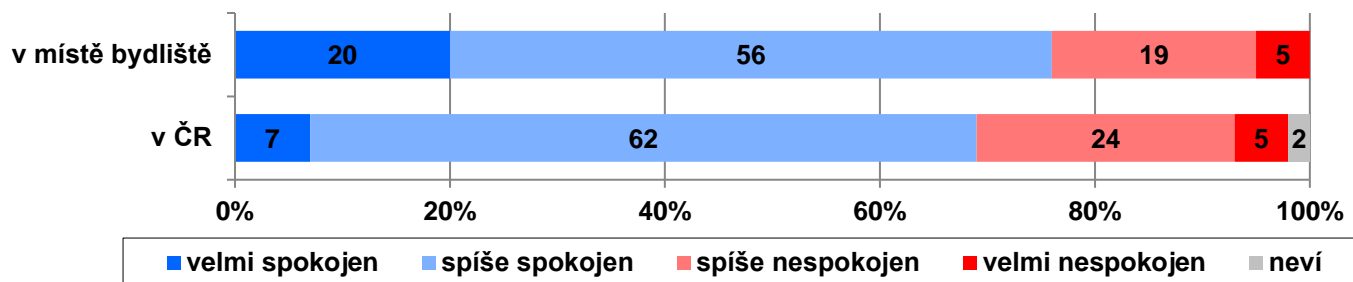
Pozn.: V tabulce není uvedeno třídění „neví“ u zájmu o informace, protože ji zvolilo málo respondentů.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 6. – 11. 7. 2021, 904 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

² Znění otázky: „Máte dostatek, či nedostatek informací o stavu životního prostředí v ČR?“ Možnosti odpovědí: rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek.

Z hlediska stavu životního prostředí lépe hodnotí respondenti situaci v místě svého bydliště oproti celkovému stavu v ČR. Spokojenost se stavem životního prostředí v místě bydliště vyjadřují více než tři čtvrtiny (76 %) respondentů, v celé ČR pak více než dvě třetiny (69 %). Necelá čtvrtina (24 %) dotázaných je nespokojena se stavem životního prostředí v místě svého bydliště, necelé tři desetiny (29 %) jsou nespokojeny s životním prostředím v ČR.

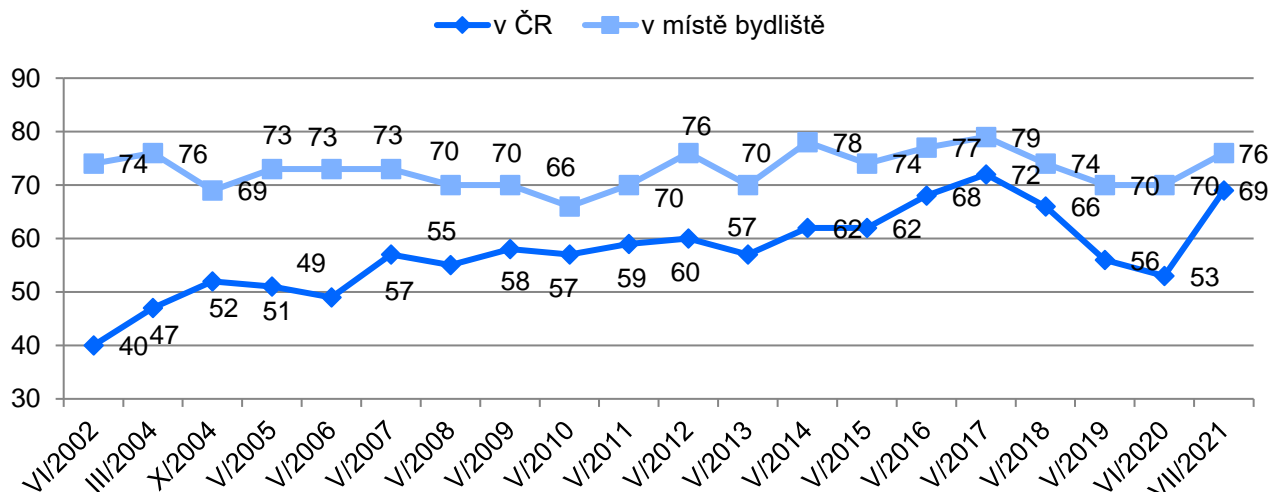
Graf 3: Hodnocení stavu životního prostředí v ČR a v místě bydliště (%)³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 6. – 11. 7. 2021, 904 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Spokojenost se stavem životního prostředí v místě svého bydliště vyjadřují častěji lidé starší 60 let, ti, kteří žijí v obcích a městech s 800 až 14 999 obyvateli a lidé žijící v Libereckém, Královéhradeckém a Jihočeském kraji. Více nespokojeni jsou naopak obyvatelé Moravskoslezského kraje. Spokojenost se stavem životního prostředí v celé ČR stoupá s rostoucí životní úrovní domácnosti a se spokojeností s vlastním životem. Vyšší spokojenost vyjadřují i obyvatelé Libereckého kraje a lidé žijící ve městech s 5 až 15 tisíci obyvateli. Více nespokojeni se stavem životního prostředí v ČR jsou naopak obyvatelé Pardubického a Královéhradeckého kraje.

Graf 4: Spokojenost s životním prostředím v ČR a v místě bydliště – časové srovnání (%)

Pozn.: Součet podílů „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nespokojen“, „velmi nespokojen“ a „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

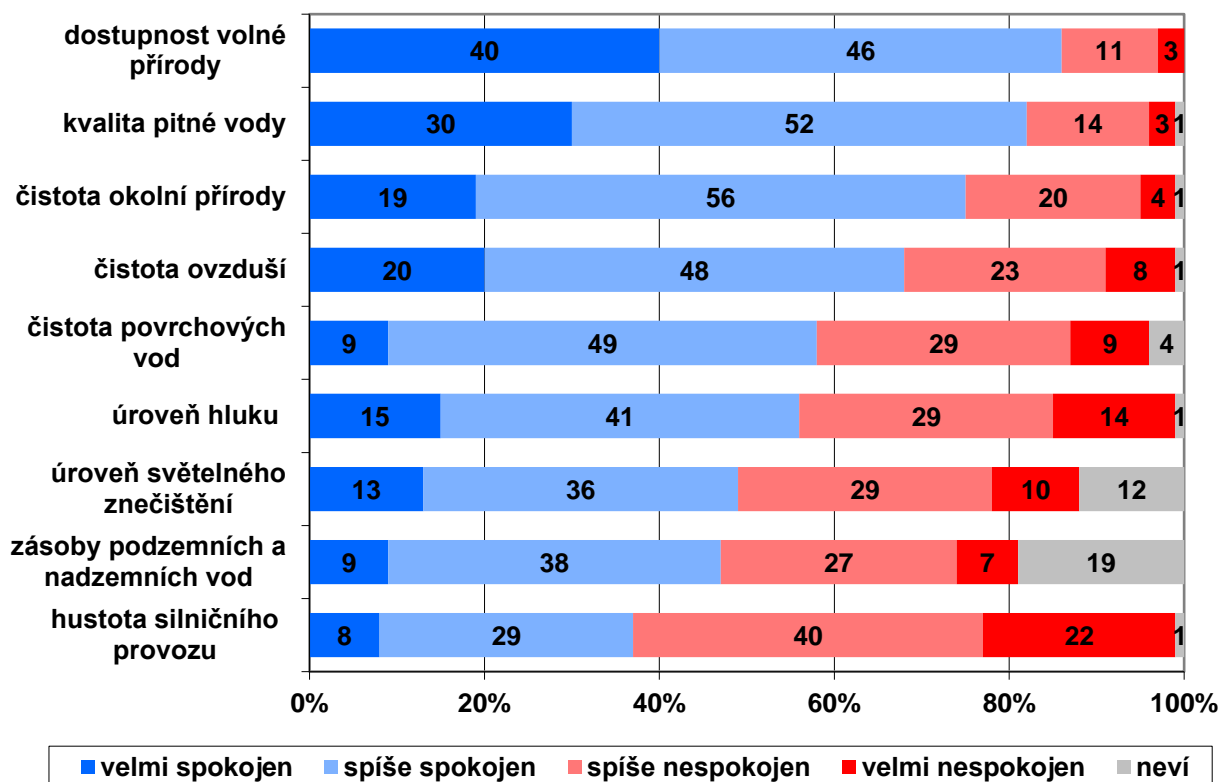
Časové srovnání ukazuje (viz graf 4), že spokojenost se stavem životního prostředí v místě svého bydliště vyjadřuje stabilně od počátku sledování v roce 2002 minimálně 70 % dotázaných, vyjma let 2004 a 2010, kdy podíl mírně

³ Znění otázky: „Jak jste spokojen s životním prostředím v naší republice celkově a ve Vašem bydlišti?“ Možnosti odpovědí: velmi spokojen, spíše spokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen.

poklesl pod tuto úroveň. Od května 2015 postupně stoupal podíl spokojených občanů, který v roce 2017 dosáhl svého dosavadního maxima (79 %). Nicméně do dalšího šetření v roce 2018 podíl spokojených poklesl (o 5 procentních bodů) a šetření v roce 2019 tento pokles potvrdilo (podíl spokojených poklesl o další 4 procentní body). Do dalšího šetření v červnu 2020 pak nedošlo k posunu. Nicméně v aktuálním výzkumu došlo po delší době k nárůstu (o 6 procentních bodů) a hodnoty se tak vrátili na úroveň z let 2014 až 2018. Spokojenost se stavem životního prostředí v celé ČR od počátku sledování v roce 2002 postupně s mírnými odchylkami rostla až do roku 2017, kdy dosáhla svého dosavadního maxima (nárůst od roku 2002 o 32 procentních bodů na 72 %). Nicméně do roku 2018 jsme, podobně jako u spokojenosti se stavem životního prostředí v místě bydliště, zaznamenali snížení podílu spokojených občanů (o 6 procentních bodů), které pokračovalo i v následujících dvou šetřeních (od roku 2017 do roku 2020 celkem pokles o 19 procentních bodů). V aktuálním výzkumu naopak došlo k výraznému nárůstu (o 16 procentních bodů) pozitivního hodnocení až na druhou nejvyšší hodnotu od počátku měření. Aktuální hodnota je statisticky srovnatelná s roky 2016, 2017 (naměřena vůbec nejvyšší hodnota) a 2018. Z grafu dále vidíme, že životní prostředí v celé ČR je dlouhodobě hodnoceno respondenty jako horší oproti životnímu prostředí v místě jejich bydliště.

Pokud jde o hodnocení stavu životního prostředí v místě bydliště dotázaných, kromě celkového pohledu na něj šetření podrobněji zjišťovalo i názory na některé jeho konkrétní oblasti.⁴

Graf 5: Spokojenost s vybranými oblastmi životního prostředí v místě bydliště (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 6. – 11. 7. 2021, 904 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Obecně u většiny položek převládá spokojenost nad nespokojeností, výjimkou je pouze hustota silničního provozu (nespokojeno 62 % dotázaných, spokojeno 37 %). Nejlépe hodnocenými oblastmi v tomto směru jsou dostupnost volné přírody (spokojeno 86 %, nespokojeno 14 %) a kvalita pitné vody (spokojeno 82 %, nespokojeno 17 %). Tři čtvrtiny (75 %) dotázaných hodnotí kladně čistotu okolní přírody a více než dvě třetiny (68 %) jsou spokojeny

⁴ Znění otázky: „Nakolik jste v místě Vašeho bydliště spokojen, či nespokojen a) s čistotou okolní přírody, b) s dostupností volné přírody, c) s čistotou ovzduší, d) s čistotou povrchových vod (rybníků, řek, vodních nádrží), e) s kvalitou pitné vody, f) s úrovní hluku, g) s hustotou silničního provozu, h) s úrovní světelného znečištění, i) se zásobami podzemních a nadzemních vod?“ Možnosti odpovědí: velmi spokojen, spíše spokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen.

s čistotou ovzduší. Nadpoloviční většina kladně hodnotí také čistotu povrchových vod (spokojeno 58 %) a úroveň hluku (spokojeno 56 %). Méně než polovina dotázaných je pak spokojena s úrovní světelného znečištění (49 %) a se zásobami podzemních a nadzemních vod (47 %). Zároveň je třeba poznamenat, že na položky úroveň světelného znečištění a zásoby podzemních a nadzemních vod nedokázala odpovědět více než desetina dotázaných, což je v porovnání s ostatními položkami výrazně více.

Dílčí analýza ukázala, že se všemi zkoumanými oblastmi životního prostředí v místě svého bydliště jsou více spokojeni lidé, kteří žijí na vesnici, oproti dotázaným z města, vyjma kvality pitné vody, kde se tyto rozdíly výrazněji neprojevují. Nejvýraznější rozdíl mezi respondenty z měst a vesnic vidíme v případě hodnocení čistoty ovzduší, kde rozdíly dosahují více než 30 procentních bodů (viz tabulku 2).

Tabulka 2: Hodnocení ekologické situace v místě bydliště podle velikosti obce – podíly součtu odpovědi „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“ (v %)

	Velké město	Předměstí	Středně velké město	Malé město	Velká vesnice	Malá vesnice
Čistota okolní přírody	69	74	69	82	87	73
Dostupnost volné přírody	76	82	85	88	90	90
Čistota ovzduší	45	61	58	79	76	88
Čistota povrchových vod	56	68	54	63	79	49
Kvalita pitné vody	79	85	84	80	84	81
Úroveň hluku	49	62	45	64	58	65
Hustota silničního provozu	23	41	28	42	35	55
Úroveň světelného znečištění	41	39	46	53	38	66
Zásoby podzemních a nadzemních vod	44	54	43	49	53	50

Pozn.: Zařazení do velikostních skupin obce je podle subjektivního názoru respondenta, nikoliv podle počtu obyvatel.

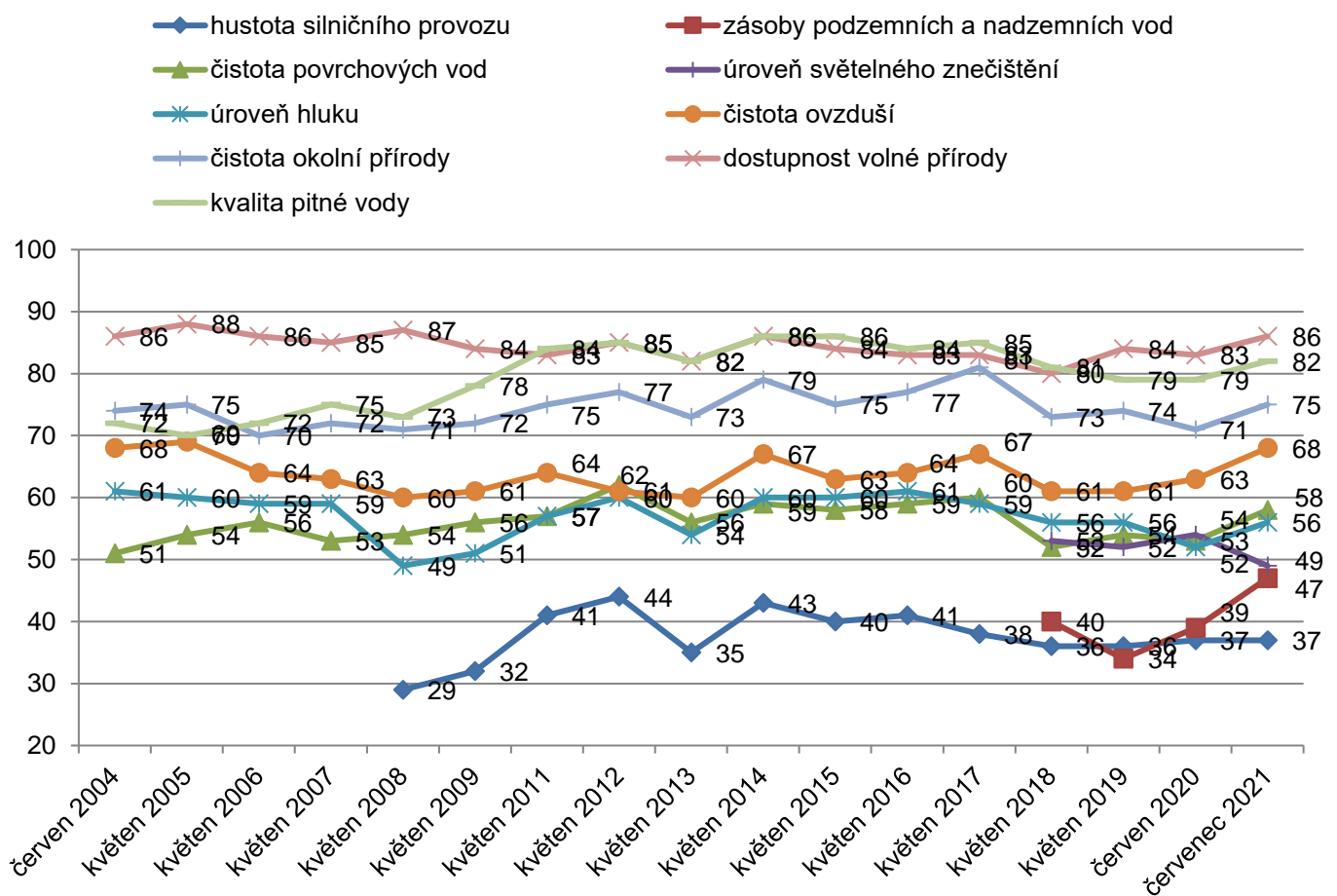
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 6. – 11. 7. 2021, 904 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z časového srovnání (viz graf 6) vidíme, že oproti minulému šetření z června 2020 došlo u většiny sledovaných oblastí ke statisticky významným změnám. K nejvyššímu nárůstu podílu spokojených (o 8 procentních bodů) a poklesu podílu nespokojených (o 9 procentních bodů) došlo v případě hodnocení zásob podzemních a nadzemních vod. V případě čistoty povrchových vod a čistoty ovzduší došlo k nárůstu podílu spokojených o 5 procentních bodů, přičemž v případě čistoty ovzduší došlo zároveň i k poklesu podílu nespokojených (o 5 procentních bodů). Podíl spokojených vzrostl (o 4 procentní body) a zároveň podíl nespokojených poklesl (o 4 procentní body) v případě čistoty okolní přírody a úrovně hluku. V případě úrovně světelného znečištění naopak došlo k poklesu podílu spokojených (o 5 procentních bodů) a naopak nárůstu nespokojených (o 5 procentních bodů).

Pohled na dlouhodobý vývoj ukazuje, že respondenti jsou nejvíce spokojeni s dostupností volné přírody a kvalitou pitné vody, kde se podíly spokojených pohybují stabilně okolo 80 % (u kvality pitné vody od roku 2011). V případě čistoty okolní přírody je hodnocení v čase stabilní a pohybuje se v úrovni tří čtvrtin dotázaných. Poměrně stabilní je i hodnocení čistoty ovzduší, které se ve sledovaném období pohybuje mezi 60 až 70 %. S úrovní hluku v místě bydliště byly v letech 2014 až 2017 spokojeny zhruba tři pětiny občanů, přičemž v roce 2018 byl zaznamenán mírný pokles na 56 % dotázaných, který následující výzkum potvrdil a další ještě umocnil (pokles o další 4 procentní body), ale v letošním roce došlo opět k mírnému nárůstu na 56 %. Nicméně největší propad jsme zaznamenali v květnu 2008, kdy spokojenost poklesla o 10 procentních bodů (z 59 % na 49 %) a poprvé nedosáhla nadpoloviční většiny.

V případě čistoty povrchových vod je hodnocení také poměrně stabilní v čase a pohybuje se ve sledovaném časovém úseku mezi 50 % až 60 %, přičemž aktuální výsledek 58 % patří mezi nejvyšší od počátku sledování (nejvíce 62 % v roce 2012). Dlouhodobě nejméně spokojeni jsou dotázaní s hustotou silničního provozu, u které od roku 2008 do roku 2012 podíl spokojených rostl na dosud nejvyšší hodnotu (44 %) a dále postupně mírně klesal a v posledních pěti letech se ustálil mírně pod úrovní dvou pětín dotázaných. V roce 2018 byly do výzkumu nově zařazeny 2 položky: úroveň světelného znečištění a zásoby podzemních a nadzemních vod, u kterých již můžeme sledovat vývoj. V případě hodnocení úrovně světelného znečištění byly hodnoty spokojenosti mezi roky 2018 až 2020 lehce nad úrovní 50 %, v aktuálním šetření došlo k poklesu spokojenosti poprvé pod polovinu dotázaných. V případě zásob podzemních a nadzemních vod dochází meziročně ke statisticky významným změnám. Nejdříve do roku 2019 podíl spokojených poklesl (o 6 procentních bodů) a podíl nespokojených vzrostl (o 8 procentních bodů), nicméně v následujícím výzkumu podíl spokojených vzrostl (o 5 procentních bodů) a podíl nespokojených poklesl (o 7 procentních bodů) zpět na úroveň z roku 2018 a v tom aktuálním růst pokračuje, když bylo dosaženo doposud nejvyšší hodnoty (47 %).

Graf 6: Hodnocení ekologické situace v místě bydliště – časové srovnání podílu spokojených (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v21-07</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>26. 6. - 11. 7. 2021</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Vážení dat:</i>	<i>Vzdělání X NUTS 2, věk X NUTS 2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>904</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>139</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OE.3, OE.27, OE.32, OE.33</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>oe210811</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>11. srpna 2021</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Radka Hanzlová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
